

Achtergrondinfo van onze dorpenhistoricus.

Door Jouke H. Dantuma

Feestvereniging 'Ut de sleur' heeft in de ledenvergadering van afgelopen vrijdag besloten het thema spreekwoorden en gezegden te vervangen door 200 jaar Nederland. Hiermee sluit men aan op een actueel onderwerp, namelijk dat in 1813 het Verenigde Koninkrijk der Nederlanden ontstond. In dat jaar trokken de Franse troepen van Napoleon zich langzaam uit de Lage Landen. De Nederlandse provincies maakten van dit machtsvacuüm gebruik om hun onafhankelijkheid weer op te eisen, wat resulteerde in de proclamatie van het Soeverein Vorstendom der Verenigde Nederlanden. Er werd gekozen voor een constitutionele monarchie als staatsvorm. De toekomstige koning, Willem Frederik Prins van Oranje die in Engeland verbleef, werd op [20 november 1813](#) op het strand in Scheveningen feestelijk onthaald.



Honderd jaar later werd dit heuglijk feit onder de naam 'onafhankelijkheidsfeesten' in diverse dorpen gevierd. Maar het feest in Driësum en Wâlterswâld, dat maar liefst 4000 belangstellenden trok, kende zijn gelijke niet. De viering was op 27 en 28 augustus 1913. Zowel jong als oud waren wekenlang bezig met de voorbereiding. Het groen voor de erebogen werd uit de omgeving van Beetsterzwaag gehaald. De

eerste dag was gereserveerd voor de schoolfeesten. De Openbare School organiseerde een rijtoer naar Veenklooster en een bioscoopvoorstelling in het café van Warner Kroes, inderdaad de betovergrootvader van het bekende fotomodel Doutzen Kroes. De leerlingen van de Christelijke Nationale School deden mee aan de kinderspelen op het feestterrein. Als afsluiting voerden 's avonds maar liefst vijf predikanten het woord in de Gereformeerde kerk. Vanaf één uur 's middags liepen de kinderen van beide scholen in een feestelijke optocht door de beide dorpen. De feestcommissie bestaande uit Anne Koopmans, Sipke Th. Vrieswijk,



Watse Plantinga, Luitzen Zwart, Theunis Plantinga, Jochem Smits, Sape Meijer, Steven van Duinen en Bodes J. de Vries, had het volgende verzoek in het programma opgenomen: 'Alle schoolkinderen worden verzocht zich zooveel mogelijk te sieren met Oranje, vervolgens wordt elk inwoner van Driësum en Wouterswoude vriendelijk verzocht zooveel mogelijk huisversiering te doen, waarvan het geringste zal zijn het uitsteken van een Nationale driekleur. Tevens zal een

wedstrijd worden gehouden bestaande in het maken eener ereboog, gedragen door 2 Meisjes uit dezelfde klas, voor jongens in het maken van een schild of vaandel; inlichting bij het hoofd der school'.

De tweede dag begon met een uur lang luiden van de klok. Daarna stak ds. G. Oberman van Woudsend de feestrede af. Tussen elf en één uur werd in een historische voorstelling bij de

brug over de Trekvaart (Eastwâld) de Fransen door de Kozakken verjaagd. Hierbij werd Napoleon (Jacob Pieters Zijlstra) gevangen genomen. De historische voorstelling van de intocht van Prins Willem V (Laas de Witte) welkom geheten door een ontvangstcomité startte om twee uur, gevolgd door een optocht door de dorpen. Deze optocht bestond uit vier voorrijders met oranjejas en witte broek, twee herauten met twee schildknapen in ridderkostuum, 10 Kozakken te paard, een landauer met vier paarden met daarin de Prins en zijn adjudant (Sape Meijer), landauer met het driemanschap, weer 10 Kozakken, Franse soldaten, Rode Kruissoldaten, zegekar met de Nederlandse maagd (Maaïke Feijes Reitsma) vergezeld door vier dames (leerlingen van de naaischool), Ceres of de godin van de landbouw (Saakje Mients Bouma), Napoleon en zijn adjudant in Frans kostuum en tenslotte een versierde muziekwagen van 'Excelsior' en een wagen met leden van de zangvereniging 'Sursum Corda'.

's Avonds was er een herhaling van de optocht met fakkels en lampions. Het tweedaagse feest eindigde met het afsteken van vuurwerk.